

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 5.5.2008
COM(2008)234 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Komisijas rīcības programmas īstenošanu, ar kuru atbalsta Eiropas līmeņa organizācijas, kas darbojas kultūras jomā

(iesniegusi Komisija)

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Komisijas rīcības programmas īstenošanu, ar kuru atbalsta Eiropas līmeņa organizācijas, kas darbojas kultūras jomā

1. IEVADS

Šis ziņojums sagatavots saskaņā ar Lēmumu 792/2004/EK¹, ar ko ievieš Kopienas rīcības programmu, kas vajadzīga, lai atbalstītu Eiropas līmeņa organizācijas kultūras jomā. Ziņojumā atzīta programmas mērķu sasniegšana un pausta Komisijas nostāja saistībā ar programmas galīgā neatkarīgā novērtējuma galvenajiem secinājumiem un rekomendācijām, par ko sīkāka informācija sniegta tīmekļa vietnē

http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm.

2. PROGRAMMAS PRIEKŠVĒSTURE

2.1. Programmas mērķis

Saskaņā ar Lēmumu 792/2004 programmas mērķis ir stiprināt Kopienas rīcību kultūras jomā un palielināt tās ietekmi, atbalstot Eiropas līmeņa organizācijas, kas darbojas šajā jomā.

Šiem pasākumiem jāsekmē vai jāspēj sekmēt Kopienas sadarbības politikas attīstība un īstenošana, kā arī rīcība kultūras jomā.

Lēmumā minēts, ka Kopienas rīcību kultūras jomā varētu stiprināt un padarīt ietekmīgāku šādas galvenās minēto organizāciju darbības jomas:

- iesaistīto personu pārstāvība Kopienas līmenī;
- ar Kopienas rīcību saistītas informācijas izplatīšana;
- kultūras jomā darbojošos organizāciju sadarbība;
- Eiropas Savienības reģionālo un minoritāšu valodu grupu pārstāvība un informēšana;
- informācijas atrašana un izplatīšana likumdošanas, izglītības un plašsaziņas līdzekļu jomā;
- darbošanās kā kultūras „vēstniekam”, veicinot Eiropas kopīgā kultūras mantojuma apzināšanu;
- tādu nozīmīgāko vietu un arhīvu saglabāšana un pieminēšana, kas saistīti ar deportācijām un ko simbolizē bijušo nometņu un citās civiliedzīvotāju masveida terora un iznīcināšanas vietās uzceltie memoriāli, kā arī tur cietušo upuru piemiņas saglabāšana.

---

¹ OV L 138/40, 30.4.2004.

2.2. Kopienas atbalsta vispārīgs apraksts

Kopienas rīcības programmu, ar kuru atbalsta Eiropas līmeņa organizācijas, kas darbojas kultūras jomā, veido trīs atšķirīgas daļas:

- programmas **I daļa** paredzēta divu organizāciju atbalstam, kuras Eiropas Komisija atbalstījusi pēdējos 20 gadus, t.i., Eiropas Mazāk izplatīto valodu birojs (*EBLUL*) un *Mercator* sadarbības tīkls, ko veido trīs dažādi centri — *Mercator Media*, *Mercator Legislation* un *Mercator Education*;

- programmas **II daļa** paredzēta to organizāciju atbalstam, kuras kultūras jomā mēģina sasniegt mērķus, kas ir visas sabiedrības interesēs. 2004. un 2005. gadā dotācijas tika piešķirtas organizācijām saskaņā ar asinējumu programmas II pielikumā, ievērojot nosacījumu, ka ir izpildītas visas finanšu regulas un tās īstenošanas noteikumu, kā arī pamata tiesību akta prasības. 2006. gadā dotācijas piešķirā, izmantojot atklātu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus;

- programmas **III daļa** paredzēta ar deportācijām saistīto nozīmīgāko vietu un arhīvu saglabāšanai un pieminēšanai paredzēto pasākumu atbalstam. Dotācijas piešķirā, izmantojot uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus.

Tika piešķirtas divu veidu dotācijas — **ikgadējās subsīdijas darbības atbalstam** (I daļai un II daļai), kas paredzētas organizāciju ikgadējās darba programmas īstenošanai, un **darbības dotācijas** (III daļai).

Kopienas rīcības programma aptvēra 3 gadu laikposmu — 2004., 2005. un 2006. gadu.

2.3. Turpmākā sistēma šāda Kopienas atbalsta piešķiršanai

Programma bija spēkā līdz 2006. gada 31. decembrim. Tomēr tās komponenti iekļauti trīs dažādās programmās arī attiecībā uz 2007.-2013. gadu.

- I daļa iekļauta mūzizglītības programmā, proti, transversālās programmas 2. pamatpasākumā „Valoda”.

- II daļa integrēta kultūras programmas 2007.-2013. gadam 2. daļā „Atbalsts Eiropas kultūras organizācijām”.

- III daļa iekļauta programmas „Pilsoņi Eiropai 2007-2013” 4. pasākumā „Aktīvi piemiņas pasākumi Eiropā”.

3. NEATKARĪGAIS NOVĒRTĒJUMS

3.1. Novērtēšanas mērķis un noteikumi

Atbilstoši konkursa EAC 41/2006² rezultātiem novērtējumu uzticēja veikt firmai *Ernst & Young et Associés*.

---

² 2006/S 122-129441.

Neatkarīgā novērtējuma mērķis bija analizēt programmas un katras tās daļas ietekmi, programmas ieviešanas kvalitāti un efektivitāti, atbalstīto projektu vai organizāciju ilgtspējību.

Novērtējums aptvēra visu programmas darbības laiku no 2004. līdz 2006. gadam. Tomēr tas, ka 2007. gadā programmas trīs daļas iekļāva trīs jaunās programmās, ir īpašs jautājums, kuru arī izskatīja novērtēšanas procesā.

3.2. Izmantotās metodes

Neatkarīgo vērtētāju izmantotās metodes ir šādas:

- vērtēšanas jautājumu detalizēts apraksts;
- primāro un sekundāro datu apkopošana;
- apkopoto datu analīze;
- atbildes uz vērtēšanas jautājumiem;
- ieteikumi.

Datus vāca trijos veidos: pārskatot dokumentus, intervējot projektu vadītājus, atraidīto pieteikumu iesniedzējus un Eiropas amatpersonas, kā arī veicot strukturētas aptaujas.

3.3. Vērtētāja konstatējumi

Eiropas Mazāk izplatīto valodu birojs (*EBLUL*) un *Mercator* sadarbības tīkls saņēma atbalstu saskaņā ar programmas I daļu. Šo organizāciju galvenie darbības virzieni ir Eiropas mērogā apkopot un izplatīt informāciju par minoritāšu valodām izglītībā, plašsaziņas līdzekļos un likumdošanā, sniegt administratīvu atbalstu ES programmu pieteikumiem un izveidot piemērotas partnerības minoritāšu valodu jomā.

Divas trešdaļas no tiem, kas saņēma atbalstu saskaņā ar programmas II daļu, bija asociācijas vai fondi, no kuriem lielākā daļa atrodas Briselē. Četri no 2006. gada atlasē izraudzītajiem saņēmējiem ir no jaunajām dalībvalstīm. Galvenie darbības virzieni ir, piemēram, sadarbības pasākumi, mākslinieciskā izpausme, atbalsts kultūras vērtību radīšanai, pasākumi organizāciju pārstāvībai Eiropas institūcijās, kā arī pētniecības un apmācību pasākumi. Saskaņā ar II daļu atbalstu saņēmušo skaits bija stabils, proti, 36 saņēmēji 2004. gadā, 35 — 2005. gadā, 34 — 2006. gadā, no tiem 16 jauni saņēmēji. Kopumā atbalsts piešķirts 53 dažādām organizācijām.

Lielākā daļa no projektiem, ko atbalstīja saskaņā ar III daļu, bija vācu projekti. Mērķa grupas bija sabiedrība kopumā, jaunieši, pētnieki, akadēmiķi utt. Runājot par projektu iznākumiem, visvairāk projektu bija veltīti tam, lai uzturētu/lietotu arhīvus to izmantošanai konferencēs, izstādēs, bibliotēkās utt., kā arī lai savāktu liecības no aculieciniekiem. Pārējie projekti bija saistīti ar atceres un citu pasākumu organizāciju, mākslu un didaktiskiem vai izglītojošiem materiāliem vai īpaši simbolisku vietu atjaunošanu. Arī saskaņā ar šo daļu finansēto projektu skaits bija stabils, proti, 28 projekti 2004. gadā, 25 – 2005. gadā (no tiem 24 jauni projekti), 24 – 2006. gadā (no tiem 20 jauni projekti). Kopumā atbalsts piešķirts 72 dažādām organizācijām.

3.3.1. Ietekme

Bija grūti izdarīt vispārīgus secinājumus par pasākumu ietekmi programmas līmenī, jo programmā ietilpst pasākumi, kuri pēc to veida ir pilnīgi atšķirīgi. Tomēr vērtētājs ziņoja par plaši izplatītu uzskatu, ka programma sekmēja galvenā mērķa sasniegšanu — *atbalstīt Eiropas līmeņa organizācijas, kas darbojas kultūras jomā.*

Konkrētāk, galveno mērķi sasniedza, izmantojot struktūras, ko atbalsta saskaņā ar I daļu, un sadarbības tīklus, ko finansē saskaņā ar II daļu. Vērtētājs secināja, ka kultūras jomā darbojošās organizācijas strādāja labāk, paplašinājās to darbības virzieni un palielinājās šo organizāciju profesionālisms saistībā ar ES projektiem un ES partnerībām. Atbalsta saņēmēji, kas pilda kultūras „vēstnieku” lomu, sekmēja izaugsmi vairāk simboliskā līmenī.

Organizāciju sniegums attiecībā uz *galvenajiem darbības virzieniem*, kuri lēmuma I pielikumā minēti kā tādi, kas *varētu stiprināt un padarīt ietekmīgāku Kopienas rīcību kultūras jomā*, uzskatāms par labu, tomēr diezgan nevienmērīgu, jo daži pasākumi ir īpaši uzsvērti, kamēr citiem veltīts maz uzmanības.

Piemēram, iesaistītās personas nebija pārliecinātas, ka programma sekmēja *iesaistīto personu pārstāvību* Kopienas līmenī un *informācijas izplatīšanu* par Kopienas rīcību. Vērtētājs konstatēja, ka attiecībā uz informācijas izplatīšanu programmas atbalsta saņēmēju veids pats par sevi izraisa salīdzinoši vāju sniegumu, proti, organizācijām raksturīga specifiska kompetences joma vai interešu virziens minoritāšu valodu, kultūras vai atceres pasākumu jomā. Vērtētājs uzskata, ka tikai daži II daļas mākslinieciskās izpausmes pasākumi un nedaudzi III daļas projekti ir paredzēti plašai sabiedrībai. Tomēr galvenā problēma ir tā, ka informācijas izplatīšana, šķiet, nav saņēmēju galvenā prioritāte (II daļa), lai gan attiecībā uz dažiem saņēmējiem ir vērojami zināmi uzlabojumi (piemēram, informatīvi pasākumi, kas aprobežojas ar Kopienas rīcību minoritāšu valodu jomā saskaņā ar I daļu). Tādējādi programmai nav plašas atpazīstamības.

Kopumā informācijas izplatīšanas pasākumi nav galvenā prioritāte saņēmējiem, kurus atbalsta saskaņā ar II daļu. Sadarbības tīkli, ko finansē saskaņā ar šo daļu, īstenoja dažus informācijas sniegšanas un izplatīšanas pasākumus, konkrētāk, par informāciju saistībā ar ES. Lai gan joprojām tiek veikts maz tulkojumu, daudzi saņēmēji (18) organizēja konferences, un gandrīz visi saņēmēji uzlaboja tīmekļa vietnes. Bez tam laika gaitā tika pilnveidoti pārstāvības pasākumi. Organizācijas, kas saņem atbalstu saskaņā ar programmas II daļu, faktiski sekmīgāk pārstāv iesaistītās personas Eiropas līmenī.

Vērtētājs konstatēja, ka programma veiksmīgi atbalsta Eiropas līmeņa organizācijas, kas darbojas kultūras jomā, kā arī to *sadarbību*, jo īpaši, izmantojot struktūras, ko finansē saskaņā ar I daļu, un sadarbības tīklus, ko atbalsta saskaņā ar II daļu. Laika gaitā pieaug partnerību skaits, kuras atbalsta saskaņā ar II daļu.

Organizāciju, kuras atbalsta saskaņā ar I daļu, mērķis ir *izplatīt informāciju par Eiropu reģionālo vai minoritāšu valodu grupu kopienās*. Vērtētājs secina, ka rezultāti saistībā ar šo mērķi joprojām ir nepietiekami, īpaši attiecībā uz *Mercator* sadarbības tīklu. To izraisa šādi trūkumi: internets ir galvenais izplatīšanas instruments (interneta un tīmekļa vietnes pieejamība); tulkošanas izmaksu dēļ nevar nodrošināt tulkojumus visās valodās; neliels (tomēr augošs) lietotāju skaits. Savukārt jauno dalībvalstu tūlītēja iesaistīšana organizācijas(-u) pasākumu darbības jomā ir pozitīva iezīme.

Pamatojoties uz vairākiem rādītājiem un aprakstiem, vērtētājs secina, ka organizācijas, ko atbalsta saskaņā ar programmas I daļu, būtiski sekmēja *informācijas apkopošanu un izplatīšanu par minoritāšu valodām likumdošanā, izglītībā un plašsaziņas līdzekļos*. Rādītāji bija, piemēram, apkopotās un apzinātās informācijas daudzpusība, izplatīšanas instrumentu pilnveidošana un kontaktpersonu, kuras pieprasīja informāciju, skaits un ģeogrāfiskā izplatība.

Saskaņā ar III daļu atbalstītie projekti kopumā bija atbilstoši mērķim *saglabāt un pieminēt svarīgākās vietas un saglabāt arhīvus, kas saistīti ar deportācijām*. Tomēr projektu vadītāji norāda, ka pasākumi minimāli uzlaboja esošās un nākamās paaudzes zināšanas par deportācijām. Programmas ietvaros veiktie pasākumi palīdzēja nepieļaut šo zināšanu *pasliktināšanos*. Tādējādi saņēmēji piekrīt, ka *upuru piemiņas saglabāšanas* mērķis sasniegts tikai daļēji. Jāpieliek lielākas pūles, aptaujājot aculieciniekus (tas varētu prasīt papildu līdzekļus); šis darbs ir steidzams, jo deportāciju aculiecinieku kļūst arvien mazāk.

2. Efektivitāte

Programmas vispārējās efektivitātes novērtēšanu apgrūtināja uzraudzības datu trūkums. Vērtētājs secina, ka darbības efektivitāte starp dažādām daļām un šo daļu ietvaros ir atšķirīga. Piemēram, *Mercator* sadarbības tīkls (I daļa) efektivitāti uzlaboja, proti, pasākumu skaits pastāvīgi pieauga, lai gan ikgadējā dotācija šajā laikposmā bija nemainīga. Sistemātiska projektu un pasākumus uzraudzība, īpaši attiecībā uz piešķirtajām summām, salīdzinot ar vidējo dotāciju lielumu, uzlabotu pasākumu efektivitāti.

Līdzekļus saņēmēji un pieteikumu iesniedzēji, kas saistīti ar II daļu, atzina, ka *pieteikumu iesniegšanas procesam* vajadzētu būt caurspīdīgākam (t.i., attiecībā uz atlases kritērijiem un vērtēšanas komisijas sastāvu un iecelšanu). Daži respondenti uzskatīja, ka *saskaitāmi atlases kritēriji* padarītu atlases procedūru likumīgāku. Pieteikumu iesniegšanas etapā noderētu lielāks tehniskais atbalsts un labāka komunikācija.

Attiecībā uz programmas II daļu veiksmīgs uzlabojums bija 2006. gadā ieviestā sistēma — uzaicinājums iesniegt priekšlikumus —, kas, salīdzinot ar iepriekšējo asignējumu sistēmu, procesu padarīja caurspīdīgāku un izraisīja konkurenci, ļaujot izraudzīties saņēmējus no plašāka pieteikumu iesniedzēju loka. Saņēmēji, kuriem atbalsts piešķirts saskaņā ar 2006. gada II daļas procedūru, uzskatīja, ka konkursa rezultāti paziņoti vēlu un ka šis paziņojums būtu jāveic pirms paredzēta programmas uzsākšanas datuma vai agrāk. Tiek uzskatīts, ka rezultātu savlaicīgāka publicēšana sekmētu organizācijas mērķu sasniegšanu.

Vērtētājs konstatēja, ka saņēmēju klasificēšana uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus saskaņā ar programmas II daļu, sadalot tos „vēstniekos”, Eiropas sadarbības tīklos vai organizācijās, kas organizē kultūras pasākumus, tikai daļēji deva labumu, jo organizāciju pasākumu analīze pierādīja, ka tie bija ļoti dažādi.

Vērtētājs konstatēja, ka projekti saskaņā ar programmas III daļu deva konkrētus rezultātus, lai gan tie bija nelieli un veikti ierobežotā laikposmā. Tādējādi nelielas dotācijas deva konkrētus ieguvumus. Tomēr līdzekļu trūkums tulkojumiem neradīja plašu šo projektu redzamību.

Programmas līmenī jāuzsver, ka ieguvumi no pasākuma ir nelieli, ja informācijas izplatīšana nav veikta optimālā līmenī, neskatoties uz to, ka pasākuma rezultāti, salīdzinot ar izmaksām, ir ļoti labi.

3. Ilgtspējība

Ir grūti programmas līmenī izdarīt vispārīgus secinājumus par pasākumu ilgtspējību. Tomēr katrā programmas daļā ir pierādījumi, ka rezultāti būs ilgtspējīgāki nekā projekta darbības laiks.

Programmas atbalsts saskaņā ar I daļu palīdzēja organizācijām pilnveidot zināšanas un veicināja progresu pētījumos par minoritāšu valodām. Šīs struktūras piedalīšanos programmā uzskatīja par iespēju sagatavoties konkurencei, kas būs jaunajās programmās. Iesaistītās personas apstiprināja, ka sadarbības tīkli un to zināšanas ir sasniegušas tādu atzīšanas līmeni, kas nākotnē tām palīdzēs piesaistīt alternatīvus finansējuma avotus. Ilgtspējīgais sadarbības tīkla raksturs pastiprina ES dotāciju efektivitāti.

Arī rezultāti II daļas ietvaros liecina par ilgtermiņa ietekmi, proti, lielākā daļa saņēmēju apgalvo, ka ir izveidojuši stabilas attiecības ar sadarbības tīkla dalībniekiem. 90 % organizāciju uzsvēra, ka viņu veikto pasākumu rezultātus izmanto citas organizācijas un ir jūtams, ka ES dotācijas ir palīdzējušas uzlabot organizāciju atpazīstamību un vairojušas to uzticamību citu finansētāju acīs.

III daļas projektu ietvaros izveidotas dažas īpašas partnerības, taču to skaits ir neliels. Saskaņā ar projektu vadītāju sniegto informāciju, šāda tipa projektiem partnerības ir mazsvarīgas. Vērtētāji uzskata, ka vairāk partnerību memoriālu projektu īstenošanā sekmētu informācijas izplatīšanu un ilgtspējību.

4. NEATKARĪGĀ NOVĒRTĒJUMA GALVENIE IETEIKUMI UN KOMISIJAS PIEZĪMES

Vērtētāja galvenie ieteikumi izcelti kursīvā, savukārt Komisijas atbilde — parastajā rakstā.

Ietekme un efektivitāte

Komisijai jāstiprina saikne starp kultūras jomu un citiem politiskajiem jautājumiem, lai iespējami labāk izmantotu kultūras pasākumu potenciālo pievienoto vērtību attiecībā uz pilsoniskumu. Ieteicams īstenot strukturētu sadarbību ar citiem ģenerāldirektorātiem, lai uzraudzītu specifiskus projektus ar augstu simbolisko vērtību.

Komisija piekrīt minētajam. 2007. gada paziņojumā „Eiropas programma attiecībā uz kultūru globalizētā pasaulē” ierosināts integrēt kultūru visās attiecīgajās ES politikās. Komisija stiprina iekšējo starpdienestu koordināciju un veic padziļinātu analīzi par kultūras daudzveidības un citu Kopienas politikas jomu saskarsmes punktiem, lai, pieņemot reglamentējošus vai finansiālus lēmumus vai priekšlikumus, pareizi sabalansētu dažādus sabiedriskus politiskos mērķus, tostarp arī kultūras daudzveidības veicināšanu.

Komisijai jāievēro termiņi, kas noteikti atlases procedūras provizorisksajā kalendārā, un jānodrošina, ka izvēlētie pieteikumi tiek publicēti agrāk, jo daudzas organizācijas darbojas atbilstīgi kalendārajam gadam. Tādēļ būtu lietderīgi salīdzināt ES dotāciju izmaksas un organizāciju realizētos pasākumus kalendārā gada beigās.

Komisija piekrīt, ka būtu vēlama uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus procedūras saīsināšana, un ir veikusi pasākumus, lai pēc iespējas samazinātu procedūras ilgumu attiecībā uz darbības

atbalsta subsīdijām tām organizācijām, kuras darbojas kultūras jomā. Piemēram, 2008. gadā līgumus aizstās ar dotāciju lēmumiem, kas procedūru vidēji saīsinās par vienu mēnesi. Plašāka vienotu likmju izmantošana palīdzēs paātrināt pieteikumu apstrādi. Sākot no 2008. gada tiks ieviestas daudzgadu dotācijas (skatīt turpmāk tekstā), kas nākotnē ļaus izvairīties no kavēšanās.

Ir vērts pieminēt arī citus faktorus, piemēram, to, ka komitoloģijas procedūra (apspriešanās ar pārvaldības komiteju un Eiropas Parlamenta tiesības veikt pirmo pārbaudi pirms uzaicinājuma publicēšanas un otro pārbaudi pirms atlases procedūras rezultātu publicēšanas) lielā mērā ietekmē atlases procedūras ilgumu. Tomēr Komisija mēģina panākt kultūras programmas juridiskā pamata grozījumus, kas ļautu Komisijai tieši pieņemt lēmumus par darbības atbalsta subsīdijām tām organizācijām, kuras darbojas kultūras jomā. Ja to apstiprinās Padome un Parlaments, atlases procedūru izdosies saīsināt vēl par dažām nedēļām.

Komisijai jāuzlabo atbalsts saņēmējiem, izdodot tehniskā atbalsta vadlīnijas, lai panāktu viendabīgākas atbildes un labāku reaģētspēju, sniedzot atbildes saņēmējiem.

Jāņem vērā, ka 2006. gadā izveidotā izpildaģentūra, kas atbildīga par lielas daļas izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta programmas pasākumu īstenošanu, palīdz uzlabot vispārējo pārvaldības efektivitāti attiecībā uz uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus.

Sākot jaunās paaudzes programmas (2007-2013), Komisija un izpildaģentūra ir darījusi visu iespējamo, lai labāk palīdzētu pieteikumu iesniedzējiem. Ir izstrādāti vairāki noderīgi instrumenti un pakalpojumi (tostarp praktiski norādījumi, bieži uzdotu jautājumu sadaļa, lietotājiem draudzīgākas veidlapas, īpaša pastkaste u.tml.)

Turklāt 2007. gadā Komisija un izpildaģentūra Briselē organizēja divas informatīvas dienas sanāksmes, kuru laikā pieteikumu iesniedzēji saņēma praktiskus norādījumus par to, kā sagatavot labu pieteikumu, un varēja uzdot jautājumus. Pasākums bija veiksmīgs un tiks atkārtots arī turpmāk.

Komisijai jāizveido datu bāze, lai veiktu ciešāku uzraudzību, kā arī konsolidētu datus, kas iegūti no gala ziņojumiem, un veiktu to turpmāku uzraudzību.

Komisija piekrīt šim viedoklim. Izpildaģentūra ir izstrādājusi jaunu datu bāzi, kas ļaus īstenot ciešāku uzraudzību nākotnē un sekmēs atskaitīšanos par Eiropas Savienības finansētajiem pasākumiem.

Iznākumu un rezultātu redzamība

Komisija tiek aicināta ieviest īpašus kritērijus, kas saistīti ar caurspīdīgumu atlases procedūras laikā. Komisijai katram pieteikuma iesniedzējam jāizsniedz buklets, kurā aprakstīta citu atbalsta saņēmēju paraugprakse attiecībā uz iznākumu un rezultātu redzamības uzlabošanu.

Komisija pilnībā piekrīt tam, ka jāuzlabo atbalstīto pasākumu atpazīstamība un informācijas izplatīšana par tiem. Jaunās paaudzes uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus (2007.-2013. gada programmas) iznākumu redzamība un informācijas izplatīšana par tiem ir nozīmīgs atlases kritērijs. Tas nozīmē, ka pieteikuma iesniedzējus vērtē arī pēc to atpazīstamības līmeņa, pēc tā, vai pietiekami tiek izplatīta un izmantota informācija par plānotajiem pasākumiem (dažādu komunikācijas instrumentu izmantošana, plašsaziņas līdzekļu izmantojuma kvalitāte, pasākuma sasniegtā auditorija utt.).

Komisija veido arī jaunu datu bāzi (ar nosaukumu *EVE*), kurā sabiedrībai būs pieejama nodēriņa informācija par atbalstītajiem projektiem.

Ilgspējība

Komisijai jāpiedāvā daudzgadu dotācijas. Ņemot vērā projekta veidu, tiek ierosināts kombinēt ikgadējās un daudzgadu dotācijas. Pieteikumu iesniedzēji varētu izvēlēties vai nu ikgadējas vai daudzgadu dotācijas.

Komisija apzinās, ka ir vēlams sniegt lielāku stabilitāti un drošību saņēmējiem, kuri piesakās darbības atbalsta subsīdijām, un atzīst, ka daudzgadu subsīdijas lielā mērā palīdzētu dažām organizācijām īstenot to pastāvīgās darbības. Tādēļ Komisija ir izskatījusi iespēju piedāvāt daudzgadu dotācijas, ievērojot finanšu regulas noteikumus. Tā rezultātā sākot no 2008. gada Komisija piedāvās pieteikumu iesniedzējiem, kas piedalās kultūras programmas II daļā, iespēju pieteikties vai nu daudzgadu vai ikgadējām dotācijām. No 2007. gada un turpmāk Komisija piedāvā iespēju organizācijām, kas piedalījušās bijušās I daļas programmās, pieteikties daudzgadu dotācijām mūžizglītības programmas ietvaros.

Jāsauglabā prasība par nelielu ārējo finansējumu (20 % attiecībā uz II daļu un 25 % attiecībā uz III daļu), kas atbilst kultūras nozares īpatnībām. Pat ja summas, uz ko attiecas pakāpeniskas dotāciju samazināšanas princips, ir nelielas, tam ir simbolisks raksturs, un saņēmēji to uzskata par apgrūtinājumu. Vērtētājs konstatēja, ka attiecība starp šā principa īstenošanas ieguvumiem un izmaksām ir negatīva, ņemot vērā šā principa ieviešanas mērķi.

Komisija piekrīt, ka, atbalstot kultūras jomas organizācijas (subsīdijas darbības atbalstam), ir vēlams saglabāt augstu Kopienas līdzfinansējuma likmi, īpaši strukturālajam atbalstam. Tomēr attiecībā uz subsīdijām darbības atbalstam nevar izvairīties no atbalsta pakāpeniskas samazināšanas principa, kas noteikts finanšu regulā. Tomēr Komisija šo principu piemēros ar iespējami mazāko likmi. 2007. un 2008. gadā samazinājuma likme bija tikai 1 %, un to piemēroja līdzfinansējuma likmei nevis dotācijai kopumā.

Projektu īstenošanas gaitā Komisijai jāstiprina kvalitatīva uzraudzība un jāuzlabo izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta un izpildaģentūras resursi, kas veltīti zināšanām par kultūras nozari un tajā iesaistītajām personām.

Komisija piekrīt, ka būtu vēlams tuvināties kultūras jomai kopumā un jo īpaši veidot ciešākus kontaktus ar kultūras jomas darbiniekiem projektu īstenošanas gaitā. Komisija izskatīs iespējas biežāk doties komandējumos uz attiecīgajām organizācijām un piedalīties dažos pasākumos, ko organizē ES dotāciju saņēmēji.

Ņemot vērā paziņojumu „Eiropas programma attiecībā uz kultūru globalizētā pasaulē”, Komisija veido strukturētu dialogu ar kultūras nozari (forumi, konferences un citas struktūras, kas veicina saziņu).

5. KOMISIJAS SECINĀJUMI

Komisija piekrīt vispārējam novērtējumam, ka programmas galvenie mērķi ir sasniegti. Lai gan bija problemātiski programmas līmenī izdarīt vispārīgu secinājumu, iznākumu un rezultātu analīze attiecībā uz *katru programmas daļu* liecina, ka ir sasniegti tās darbības mērķi.

Daudzi dažāda lieluma un veida sadarbības tīkli un organizācijas kultūras jomā — kori, muzeji, orķestri, teātri, kultūras fondi — ir saņēmuši programmas atbalstu, lai īstenotu pasākumus un projektus ar Eiropas dimensiju. Saskaņā ar programmas III daļu ir finansēti atceres projekti, kuriem ir liela Eiropas līmeņa pievienotā vērtība un kas nebūtu notikuši bez Eiropas finansējuma. Atbalsta saņēmēju pasākumos bija pārstāvētas visas kultūras jomas, tāpēc ieguvēji no šiem pasākumiem bija ļoti plaša sabiedrības daļa. Tomēr Komisija atzīst, ka iespējams veikt uzlabojumus attiecībā uz informācijas izplatīšanu un rezultātu redzamību.

Novērtējumā sniegti vairāki lietderīgi ieteikumi. Iepriekšējās programmas beigu posmā trīs programmas daļas ir iekļautas trijās citās programmās. Grozījumi, kas sākot no 2007. gada veikti šajās programmās un uzaicinājumos iesniegt priekšlikumu, atspoguļo vērtētāja ieteikumus. Piemēram, jaunajos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus attiecībā uz kultūras, mūžizglītības un „Pilsoņi Eiropai” programmām (I un II daļa), informācijas izplatīšana par rezultātiem ir viens no galvenajiem kritērijiem, lai novērtētu pieteikumu kvalitāti, kā arī tiek piedāvāta iespēja pieteikties daudzgadu dotācijām.